

Sygn. akt VI GC 220/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 lipca 2014r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 02 lipca 2014r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: S. M.

przeciwko: Zakład (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa w J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Zakład (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa w J. na rzecz powoda S. M. kwotę 214.046,92 zł (słownie: dwieście czternaście tysięcy czterdzieści sześć złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 87.068,10 zł od dnia 20 października 2013r. do dnia zapłaty,
- 90.617,94 zł od dnia 27 października 2013r. do dnia zapłaty,
- 22.579,10 zł od dnia 08 listopada 2013r. do dnia zapłaty,
- 13.420,58 zł od dnia 30 listopada 2013r. do dnia zapłaty,
- 361,20 zł od dnia 08 stycznia 2014r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.676,00 zł (słownie: dwa tysiące sześćset siedemdziesiąt sześć złotych) tytułem kosztów procesu,

III. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sąd Okręgowy w Rzeszowie kwotę 8.026,00 zł (słownie: osiem tysięcy dwadzieścia sześć złotych) tytułem części opłaty sądowej od pozwu od której uiszczenia powód był zwolniony.

Sygn. akt **VI GC 220/14**

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 2 lipca 2014 r.

Pismem z dnia 9 kwietnia 2014 r. powód S. M. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Skup (...) zwierząt handel mięsem S. M. w Z. wniósł przeciwko Zakładowi (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. w J. pozew

w postępowaniu nakazowym o zapłatę kwoty 214.046,92 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 października 2013 r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż pozwany prawidłowo wezwany do zapłaty nie uregulował należności w podanym terminie na co wskazują niezapłacone faktury VAT dołączone do pozwu. Ponadto osobiste kontakty z pozwanym nie doprowadziły do określenia przez niego terminu zapłaty zobowiązania oraz nie pozwoliły ustalić jakiegokolwiek planu realnej spłaty należności.

W związku z brakiem podstaw do rozpoznania sprawy w postępowaniu nakazowym sprawa została rozpoznana w postępowaniu upominawczym. Dnia 13 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy, sygn. akt VI GNC 155/14 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany wniósł sprzeciw zaskarżając nakaz zapłaty w całości wnosząc jednocześnie o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zaprzeczył wszystkim twierdzeniom powoda. Zdaniem pozwanego powód nie wykazał aby doszło do zawarcia umowy między stronami oraz, że powód wykonał swoje zobowiązanie domagając się za nie zapłaty od pozwanego. Wskazał nadto, iż faktury VAT nie stanowią dowodu zawarcia umowy gdyż są jedynie jednostronnie wystawionymi przez powoda dokumentami ewidencyjno-księgowymi, na których treść pozwany nie miał żadnego wpływu (31).

Pismem z dnia 1 lipca 2014 r. (k. 144-146) powód ustosunkował się do sprzeciwu pozwanego od nakazu zapłaty podtrzymując w całości twierdzenia, dowody i wnioski zawarte w pozwie. Podkreślił, iż powód od wielu lat współpracuje ze stroną pozwaną, którą aktualnie jest spółka prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Zakład (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa, której poprzednikiem prawnym była spółka prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Zakład (...) R. Ż., W. (...) Spółka jawna. Wskazał, że podstawą współpracy stron była ustna umowa, na podstawie której powód dostarczał półtusze i podroby na rzecz pozwanego, zgodnie z zamówieniami składanymi osobiście przez przedstawiciela spółki. Dodał, iż datach; 16 i 18 września 2013 r., 23 i 25 września 2013 r., 7 października 2013 r. i 28 października 2013 r., powód zakupywał u rolników trzodę, którą sprzedawał pozwanemu odpowiednio w datach; 19 września 2013 r., 26 września 2013 r., 8 października 2013 r., 28 października 2013 r., oraz 24 grudnia 2013 r. Na potwierdzenie odbioru towaru zostały wystawione przez pozwanego dokumenty WZ. Ponadto na okoliczność dokonania dostawy i sprzedaży zamówienia wystawione zostały przez powoda faktury VAT, potwierdzone pieczęcią i podpisem pozwanej spółki.

Wbrew twierdzeniom strony pozwanej, zdaniem powoda faktury wystawiane przez niego stanowią dowód na okoliczność umowy jaka wiązała strony, albowiem każda faktura została podpisana przez osobę uprawnioną do odbioru towaru i podpisywania faktur za towar. Osoby te, sygnując przedmiotowe faktury potwierdzały okoliczność sprzedaży pozwanej przedmiotowego towaru oraz datę jego dostawy. Poza tym do dnia złożenia sprzeciwu bezspornym była okoliczność sprzedaży i dostarczenia towaru objętego przedmiotowymi fakturami. Powód kilkakrotnie wzywał ustnie i pisemnie pozwaną do uregulowania przedmiotowych należności. Pozwana nigdy nie zakwestionowała wystawionych faktur oraz faktu zrealizowania przez powoda zobowiązania wobec pozwanej z tytułu w/w faktur.

Ponadto powód zarzucił, iż sprzeciw został złożony przez osobę, która nie wykazała swojego uprawnienia do reprezentowania pozwanej spółki komandytowej. Tym samym w ocenie powoda przedmiotowy sprzeciw w ocenie powoda powinien z powodów formalnych, odrzucony w trybie art. 504 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód S. M. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Skup (...) zwierząt handel mięsem S. M. na podstawie ustnej umowy kupna – sprzedaży zawartej z pozwanym Zakładem (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa (której poprzednikiem prawnym była spółka pod firmą Zakład (...). Ż., W. (...) Spółka jawna,

przekształcona na podstawie uchwały wspólników z dnia 10 stycznia 2013 r. w w/w spółkę komandytową) dostarczał na rzecz pozwanego półtusze i podroby zwierzęce zgodnie z zamówieniami składanymi przez pozwaną spółkę.

Współpraca pomiędzy stronami była wieloletnia. Opierała się na zamówieniach składanych osobiście przez przedstawiciela pozwanej spółki bądź telefonicznie, na podstawie których to powód nabywał trzodę bezpośrednio u rolników. Z trzody tej powód wykonywał półtusze i podroby, po czym sprzedawał je pozwanej, dostarczając zamówioną ilość.

Dowód: odpis KRS pozwanego z dnia 12 listopada 2013 r. (k. 4-9), odpis pełny KRS pozwanego z dnia 24 czerwca 2014 r. (k. 148-151), wyciąg z (...) powoda z dnia 30 czerwca 2014 r. (k. 147), faktura VAT FV (...) z dnia 08.12.2010 r., faktura VAT FV (...) z dnia 05.11.2011 r., faktura VAT FV (...) z dnia 19.11.2011 r., faktura VAT FV (...) z dnia 25.11.2011 r., faktura VAT FV (...) z dnia 14.12.2011 r., faktura VAT FV (...) z dnia 15.12.2011 r., faktura VAT FV (...) z dnia 16.12.2011 r., faktura VAT (...) z dnia 20.11.2011 r., faktura VAT FV (...) z dnia 28.12.2011 r., faktura VAT FV (...) z dnia 18.01.2012 r., faktura VAT FV (...) z dnia 20.01.2012 r., faktura VAT FV (...) z dnia 02.02.2012 r., faktura VAT FV (...) z dnia 18.04.2012 r., faktura VAT FV (...) z dnia 27.04.2012 r., faktura VAT (...) r. z dnia 09.05.2012 r., faktura VAT FV (...) z dnia 16.05.2012 r., faktura VAT FV (...) z dnia 13.12.2012 r., faktura VAT FV (...) z dnia 18.04.2013 r. oraz faktura VAT FV (...) z dnia 18.07.2013 r. wraz z dowodami ich uregulowania (k. 11-14, 153-208), zeznania świadka J. M. (k. 212).

W dniach 16 września oraz 18 września 2013 r. powód zakupił u rolników łącznie 18125 kg trzody. Następnie dnia 19 września 2013 r. sprzedał je pozwanej. Na potwierdzenie odbioru towaru został wystawiony przez stronę pozwaną dokument WZ. Powód na okoliczność dokonania dostawy i sprzedaży przedmiotu zamówienia w dniu 19 września 2013 r. wystawił fakturę FV (...), która została potwierdzona podpisem i pieczęcią przedstawiciela pozwanej spółki (...), który był umocowany przez pozwanego do podpisywania faktur. W dniach 23 oraz 25 września 2013 r. powód zakupił u rolników łącznie 13163 kg trzody. Następnie dnia 26 września 2013 r. sprzedał je pozwanemu, który na potwierdzenie odbioru towaru wystawił dokument WZ. Powód na okoliczność dokonania dostawy i sprzedaży przedmiotu zamówienia w dniu 26 września 2013 r. wystawił fakturę FV (...), która została potwierdzona podpisem i pieczęcią w/w przedstawiciela pozwanej spółki (...), który zgodnie z pełnym odpisem KRS w dacie wystawienia w/w faktury był osobą uprawnioną do reprezentowania pozwanej spółki. W dniu 7 października 2013 r. powód zakupił u rolników łącznie 13420 kg trzody z czego część była przeznaczona do wykonania półtuszy dla pozwanego. Dnia 8 października 2013 r. powód sprzedał je pozwanemu w ilości 2486 kg. Na okoliczność dokonania dostawy i sprzedaży przedmiotu zamówienia w dniu 8 października 2013 r. powód wystawił fakturę FV (...), która została potwierdzona podpisem i pieczęcią przedstawiciela pozwanej spółki (...). Dnia 28 października 2013 r. powód zakupił u rolników łącznie 12380 kg trzody po czym sprzedał je pozwanemu w ilości 1519 kg dnia 29 października 2013 r. Na okoliczność dokonania dostawy i sprzedaży przedmiotu zamówienia została wystawiona przez powoda dnia 29 października 2013 r. faktura FV (...), potwierdzona podpisem i pieczęcią przedstawiciela pozwanej spółki (...), umocowaną przez pozwanego do podpisywania faktur. Dnia 24 grudnia 2013 r. powód sprzedał pozwanej podroby wieprzowe w ilości 172 kg. Na okoliczność dokonania dostawy i sprzedaży zamówienia została wystawiona przez powoda dnia 24 grudnia 2013 r. faktura FV (...), potwierdzona podpisem i pieczęcią przedstawiciela pozwanej spółki (...).

Pozwany nigdy nie składał zastrzeżeń co do wadliwości dostarczonego przedmiotu umowy a to co do wagi, ilości czy też jakości.

Pozwany nie uregulował należności wynikających z w/w faktur we wskazanych w nich terminach. Osobiste kontakty z pozwanym w jego biurze, pomimo składanych obietnic w tym przedmiocie nie doprowadziły do określenia przez niego terminu zapłaty zobowiązania oraz nie pozwoliły ustalić jakiegokolwiek planu ratalnej spłaty. Dnia 28 listopada 2013 r., powód wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty należności za dostarczony i odebrany towar, objęty fakturami (...) o nr (...) na łączną kwotę 323.405,36 zł wraz z odsetkami w kwocie 4.939,54 zł. Dnia 2 grudnia 2013 r. powód wystosował do pozwanego kolejne wezwanie do zapłaty należności objętych fakturami (...) o nr (...), na łączną kwotę 36.360,88 zł, które to wezwanie pozostało jednak bez odpowiedzi. Dnia 20 stycznia oraz 3 kwietnia 2014 r.

ponowił wezwania do uregulowania w/w należności, które to również nie spotkały się z odzewem ze strony pozwanej. W międzyczasie, w marcu 2014 r. strony zakończyły opartą na ustnej umowie współpracę.

Dowód: faktura VAT (...) nr (...) z dnia 16.09.2013 r., faktura VAT (...) nr (...) z dnia 18.09.2013 r., faktura FV (...) z dnia 19.09.2013 r. dokumentująca sprzedaż i dostawę pozwanej spółce półtusze, podroby i nerki, dokument WZ nr (...) z dnia 19.09.2013 r., faktura VAT (...) nr (...) z dnia 23.09.2013 r., faktura VAT (...) nr (...) z dnia 25.09.2013 r., faktura FV (...) z dnia 26.09.2013 r. dokumentująca sprzedaż i dostawę pozwanej półtusze i podrobów, dokumenty WZ nr (...) z dnia 26.09.2013 r., faktura (...) nr (...) z dnia 07.10.2013 r., faktura FV (...) z dnia 08.10.2013 r. dokumentująca sprzedaż i dostawę pozwanej półtusze, faktura VAT (...) nr (...) z dnia 28.10.2013 r., faktura FV (...) z dnia 29.10.2013 r., dokumentująca sprzedaż i dostawę pozwanej półtusze i podrobów, dokument WZ nr (...) z dnia 29.10.2013 r., faktura FV (...) z dnia 24.12.2013 r. dokumentująca sprzedaż i dostawę pozwanej pozwanemu podrobów, wezwanie do zapłaty z dnia 28.11.2013 r., wezwanie do zapłaty z dnia 02.12.2013 r., nr (...) z dowodem odbioru, wezwanie do zapłaty 20.01.2014 r., nr (...), wezwanie do zapłaty z dnia 03.04.2014 r., nr (...) z dowodem odbioru (k. 11-18, 153-208), zeznania świadka J. M. (k. 212).

Ustaleń faktycznych Sąd dokonał w oparciu o powołane wyżej dowody z dokumentów oraz z zeznań świadka J. M..

Autentyczność powołanych wyżej dowodów z dokumentów nie wzbudzała wątpliwości Sądu i korelowała z zeznaniami świadka J. M. dlatego też uznane zostały za wiarygodne i poczyniono na ich podstawie ustalenia faktyczne stosownie do dyspozycji art. 244 i 245 k.p.c.

Na rozprawie dnia 2 lipca 2014 r. Sąd postanowił pominąć pozostałe wnioski dowodowe strony powodowej wskazane w piśmie procesowym z dnia 1 lipca 2014 r. po myśli art. 217 § 3 k.p.c. uznając, że okoliczności sporne zostały dostatecznie wyjaśnione.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Strona pozwana w sposób bardzo lakoniczny, bez powołania w sprzeciwie od nakazu zapłaty jakichkolwiek dowodów zanegowała fakt zawarcia pomiędzy stronami umowy kupna - sprzedaży, na podstawie której powód dostarczał półtusze i podroby na rzecz pozwanej spółki, zgodnie z zamówieniami składanymi przez pozwanego. Pozwany podniósł nadto w sprzeciwie od nakazu zapłaty, iż powód nie wykazał aby wykonał swoje zobowiązanie domagając się za nie zapłaty od pozwanego. Dodatkowo nadmienił, iż faktury VAT nie mogą stanowić dowodu zawarcia umowy gdyż są jedynie jednostronnie wystawionymi przez powoda dokumentami ewidencyjno-księgowymi, na których treść pozwany nie miał żadnego wpływu.

Zdaniem Sądu Okręgowego oceniając zarzuty zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty przez pryzmat dowodów jakie przedłożyła strona powodowa a to w pozwie i piśmie z dnia 1 lipca 2014 r. powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Odnosząc się do zarzutów pozwanego należy wskazać, że dowody w postaci faktur są nie tylko dokumentami ewidencyjno-księgowymi, a znaczenie faktury w obrocie gospodarczym wykracza poza przypisaną jej przez pozwanego rolę tylko dokumentu rozliczeniowego. Kwestia ta była już niejednokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który w swoich orzeczeniach podkreślał, że faktura może pełnić różnorodne funkcje. Przykładowo, w uchwale z dnia 19 maja 1992 r., III CZP 56/92 (OSNCP 1992, nr 12, poz. 219), Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że doręczenie dłużnikowi dokumentu rozliczeniowego w postaci faktury, w której zawarto stosowną wzmiankę co do sposobu i czasu zapłaty, jest wezwaniem go do spełnienia świadczenia pieniężnego. Z kolei w wyroku z dnia 19 stycznia 1999 r., II CKN 153/98, wyjaśnił, że jeżeli z umowy nie wynika nic innego, dłużnik ma obowiązek spełnić świadczenie w terminie wyznaczonym przez wierzyciela w fakturze wystawionej za dostarczony towar. Niedotrzymanie tego terminu pociąga za sobą obowiązek uiszczenia odsetek z tytułu opóźnienia. Identyczne stanowisko Sąd Najwyższy zajął następnie w wyrokach z dnia 15 czerwca 1999 r., III CKN 252/98, z dnia 23 października 2001 r., I CKN 323/99 (OSNC 2002, nr 7-8, poz. 94), z dnia 7 października 2003 r., IV CK 57/02, z dnia 24 czerwca 2004 r., III CK 173/03.

Mając na uwadze powyższe, dokumenty w postaci faktur FV wystawionych przez powoda w większości podpisane są przez R. Ż. (2) będącego ówczesnym prezesem zarządu pozwanej spółki oraz przez osoby, które były upoważnione przez w/w osobę do ich podpisywania, co wynika także z zeznań świadka J. M.. Tym samym wskazują one, na istnienie pomiędzy stronami stosunku zobowiązaniowego, którym w okolicznościach niniejszej sprawy była umowa kupna-sprzedaży.

Wskazać trzeba, że zazwyczaj w obrocie gospodarczym faktura VAT jest dokumentem stwierdzającym zawarcie i wykonanie przez sprzedawcę łączącej strony umowy, mniej prawdopodobna jest sytuacja, kiedy faktura stwierdzająca obowiązek zapłaty ceny nie odpowiada treści umowy i spełnieniu przez sprzedawcę świadczenia wzajemnego, wystawienie bowiem faktury VAT zawierającej nieprawdziwe informacje pociąga za sobą odpowiedzialność karnoskarbową. A contrario zatem w przypadku przesłania faktury nie dokumentującej rzeczywistego obrotu gospodarczego nabywca wskazany w tej fakturze winien ją odesłać. Inaczej rzecz ujmując za sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego jest uznanie, że przedsiębiorca, który nie zawarł umowy sprzedaży o treści odpowiadającej nadesłanej mu fakturze, przyjmie ją pomimo braku zaistnienia tego zdarzenia prawnego. Skoro zatem pozwany przyjął przedmiotową fakturę i jej nie odesłał, to tym samym należało wnioskować, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy sprzedaży oraz jej wykonania przez powoda na warunkach wskazanych przez powoda w toku niniejszego postępowania.

Dokumenty w postaci faktur FV wraz z załączonymi do nich dokumentami WZ wskazują, że do zawarcia umowy sprzedaży doszło a strona powodowa ciężące na niej zobowiązanie wykonała tj. dostarczyła towar, który następnie został odebrany przez pozwanego. Zgodnie z art. 535 k.c., który stanowi, iż przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę, głównym obowiązkiem kupującego wobec sprzedawcy jest obowiązek zapłaty ceny. Naruszenie tego obowiązku musi być traktowane jako niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania dłużnika w umowie wzajemnej. Kupujący - w niniejszym przypadku - strona pozwana w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wywiązała się z nałożonego na niego obowiązku, którym było zapłacenie ceny, tj. ustalonej sumy pieniężnej, której wysokość miała odpowiadać wartości przedmiotu sprzedaży.

Ponadto z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż strona pozwana nigdy pisemnie nie kwestionowała ani należności wskazanych w fakturach FV, a także nie zgłaszała jakichkolwiek zastrzeżeń co do jakości towaru, jego wagi czy też ilości. Dodatkowo jak wynika z zeznań świadka J. M., pozwany w sposób ustny nie kwestionował także swoich zaległości wobec powoda. Poza tym skoro pozwany zakwestionował fakt zawarcia w/w umów sprzedaży to zgodnie z treścią art. 6 kc to na nim spoczywał ciężar udowodnienia tych okoliczności.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, iż zakładając racjonalność stron występujących w umowie, nie można nie dostrzec, że każda z nich dlatego w tę umowę się wdaje, gdyż w jej wykonaniu oczekuje otrzymać przynajmniej nie mniej niż sama zobowiązana była dać lub dała. Umowa dla każdej ze stron jest źródłem załatwiania interesów (wyrok SN z 2 grudnia 2003 r. III CK 141/02, Wspólnota 2003, nr (...), s.53).

W zakresie umocowania Z. W. do reprezentacji pozwanej spółki w momencie składania sprzeciwu od nakazu zapłaty należy podnieść, iż zgodnie z odpisem pełnym z KRS z dnia 11.07.2014r. jest on jej Prezesem Zarządu od dnia 20.05.2014r. (dowód: odpis pełny z KRS z dnia 11.07.2014r. wraz z załącznikami).

Mając na uwadze powyższe należało przyjąć, że powództwo jest co do zasady słuszne i zasługuje na uwzględnienie po myśli art. 535 k.c.

W przedmiocie odsetek orzeczono po myśli art. 481 k.c.

W zakresie kosztów orzeczono na zasadzie art. 98 par 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 108 par 1 k.p.c.